

УДК 342.7

О. В. Павліченко*кандидат ветеринарних наук,
доцент кафедри гігієни тварин та ветеринарної санітарії
Харківської державної зооветеринарної академії*

ОСОБЛИВОСТІ ЕЛЕМЕНТІВ МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА НА СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ЖІНОК В УКРАЇНІ

Забезпечення права на соціальний захист повинно бути актуальним стосовно відповідності реаліям сучасного життя жінки. Проте реалізація даної вимоги є ускладненою негнучким, імперативним адміністративно-правовим регулюванням діяльності органів публічної влади, що є основними суб'єктами забезпечення. Крім того, забезпечення повинно відповідати й установленим правовим принципам для визначення його правомірного та законного характеру, що є вкрай важливим для оперативного забезпечення та продовження реалізації права на соціальний захист жінок. Таким чином, дослідження механізму забезпечення права на соціальний захист жінок дасть можливість не лише виокремити його компоненти, які найбільш ефективним чином взаємодіють між собою, але й встановити можливість контролю та моніторингу даної діяльності, що дозволить надалі виявляти прогалини, які потребують вдосконалення правового регулювання та ініціювання механізму захисту досліджуваного права.

Окрім того, встановлення елементів механізму забезпечення права на соціальний захист жінок сприятиме кращому розумінню їх сутності та відповідного призначення в межах механізму. Аналіз кожного із елементів висвітлить їх особливості, які можуть мати як позитивний характер, так і негативний, що безпосередньо впливає на дію механізму забезпечення та довіру жінок до законодавчо встановлених правових гарантій і діяльності органів публічної влади. Результати проведеного дослідження можуть бути використані для визначення відмінних рис та специфіки усього механізму забезпечення права на соціальний захист жінок, що відображатиме його роль та місце у загальному механізмі втілення із врахуванням особливостей права на соціальний захист саме жінок, а отже, вказуватиме на конкретні додаткові засоби й методи забезпечення, які повинні використовуватись.

Слід зазначити, що комплексно питання механізму забезпечення права на соціальний захист було малодосліджене, проте найбільш загальновідомі його елементи аналізували в своїх роботах такі науковці, як Т.В. Бабкова, В.А. Багрій, В.О. Боняк, О.П. Васильченко, Л.А. Войко, О.Л. Гамалій, Л.В. Гонюкова, І.О. Грицай, І.О. Гуменюк, О.Р. Дашковська, Т.Р. Диметрад-

зе, Н.І. Дуравкіна, К.О. Задоець, М.І. Іншин, Н.В. Коленда, Н.І. Копачовець, К.Б. Левченко, Л.В. Леонтєва, О.В. Марценюк, С.Д. Нечипоренко, Н.М. Опольська та інші.

Механізм забезпечення права на соціальний захист жінок містить наступні структурні елементи:

- 1) норми права щодо забезпечення права на соціальний захист жінок;
- 2) правові гарантії та правові обмеження у соціальному захисті жінок;
- 3) діяльність органів публічної влади та громадських формувань щодо охорони, моніторингу та контролю;
- 4) соціальне страхування;
- 5) юридичну відповідальність осіб, уповноважених на забезпечення права на соціальний захист жінок.

Щодо норм права як елементів механізму забезпечення права на соціальний захист жінок, то саме вони визначають порядок такого забезпечення, встановлюють повноваження органів публічної влади та можливості громадських формувань. Забезпечення права на соціальний захист жінок пов'язано із діяльністю великої кількості суб'єктів, а отже, й норми права щодо такої діяльності закріплені у трудовому, адміністративному, сімейному, фінансовому та частково конституційному законодавстві. Аналізуючи таке законодавство, можливо помітити, що частина його норм має застарілий характер, оскільки фактично дублює правила законів, що були створені ще до здобуття Україною незалежності. Відповідно, внаслідок проведених реформ окремі норми права щодо соціального захисту жінок можуть не узгоджуватись між собою або ж не відповідати сучасному розумінню концепції гендерної рівності. У даному контексті І.О. Гуменюк висуває пропозицію щодо «можливості об'єднання норм із соціального захисту у єдиному нормативному акті, адже вони мають власні відмінності, що сформувались у процесі їх розвитку та застосування» [1, с. 133]. Необхідність спільного акта обґрунтовується можливістю визначити чіткий перелік гарантій, обмежень. Такий акт дозволить прослідкувати, яким саме чином забезпечується реалізація права на соціальний захист у кожному виді соціального ризику. Також це допоможе привести сучасне законодавство у відповідність

із міжнародними актами та стандартами, які були прийняті в останні 10–15 років, такими, як Стамбульська конвенція [2]. Проте можливість загального об'єднання норм права щодо соціального захисту жінки видається достатньо спірною, враховуючи різноманітність напрямів захисту і відповідного йому забезпечення. Тому для більш результативної дії механізму забезпечення права на соціальний захист жінки доцільним було б створення окремих нормативно-правових актів для кожного виду захисту, що сприятиме вирішенню проблеми із незавершеністю структури норми права у забезпеченні через встановлення окремих розділів із деталізацією санкцій за порушення повноважень або ж гарантій.

Елементом механізму забезпечення права на соціальний захист жінок виступають також юридичні гарантії та обмеження. Вони стосуються діяльності суб'єктів, із якими взаємодіє жінка під час втілення свого права. Найбільш доречним буде їх поділ на ті, що діють у межах приватно-правових відносин, та ті, які діють у межах публічно-правових відносин, оскільки це дозволить краще структурувати та висвітлити їх сутність. Гарантії в межах приватноправових відносин стосуються діяльності роботодавця та полягають у його обов'язку створення комфортних умов праці, надання відпусток або легшої роботи на прохання жінки. Правові ж обмеження полягають у наявності заборон щодо дискримінації та звільнення. Крім того, правові обмеження діють і в сімейних відносинах стосовно заборони домашнього насилля, приниження прав жінки, а гарантії – щодо рівності партнерів у шлюбі.

Гарантії та обмеження у публічно-правових відносинах пов'язані із здійсненням владних повноважень органами публічної влади. Вони стосуються неможливості відмови у наданні соціального захисту жінці за наявності фактичних та доведених підстав для такого, у забороні протиправної діяльності, а також в обов'язку допомагати реалізувати дане право жінці. Л.В. Леонтєва наголошує на неможливості забезпечення прав жінки, їх гарантування «без державного управління, яке має бути системним і в основі якого лежить законотворча діяльність ВР України і виконавча діяльність інших органів. Саме це забезпечить реальність гарантій, а не їх потенційну результативність» [3, с. 574]. Таким чином, гарантування з боку державних органів полягає не лише у безпосередній діяльності в конкретних відносинах щодо соціального захисту, воно є постійним і проявляється у створенні спеціальних державних програм і політик, які спрямовані на підтримання прав жінок та соціального захисту населення. Крім того, гарантування здійснюється й через постійний нагляд та контроль з боку органів публічної влади, який проводиться у медичній,

трудовій, правоохоронній сферах, а отже, впливає на якість наступного надання послуг жінці, виникнення соціальних ризиків та оперативність втілення права на соціальний захист загалом.

Діяльність органів публічної влади та громадських формувань щодо охорони, моніторингу та контролю є одним із елементів механізму забезпечення права на соціальний захист жінок. Щодо органів публічної влади, то контроль і нагляд за наданням послуг із соціального захисту жінки може проводитися ієрархічно вищими органами, а також через залучення правоохоронних органів. Водночас діяльність фізичних та юридичних осіб щодо контролю та моніторингу за дотриманням норм права стосовно соціального захисту проводиться спільно з органами місцевого самоврядування та державними органами через утворення структурних підрозділів з питань соціального захисту населення [4]. Аналізуючи норми права, зазначимо, що їх позитивним аспектом є наявність повноважень не лише щодо виявлення правопорушень, але й щодо координації діяльності із іншими органами публічної влади та інформування місцевих жителів. Це дозволяє покращити комунікацію, збільшити кількість звернень за соціальним захистом та виконання гарантій. Територіальність сприяє якіснішому розробленню спеціальних програм соціального захисту та коректуванню розподілу місцевого бюджету для попередження настання тих соціальних ризиків, які є найбільш частими у певній місцевості. Проте відсутність повноважень щодо притягнення до юридичної відповідальності дещо ускладнює весь процес контролю через неможливість вчасного припинення правопорушення.

Досліджуючи ефективні способи діяльності щодо забезпечення права на соціальний захист, К.Б. Левченко пропонує запозичити міжнародні механізми контролю, «найбільш відпрацьованим із яких є підготування періодичних доповідей щодо стану дотримання прав жінки» [5, с. 122]. Погоджуючись із потребою збору та аналізу інформації стосовно реального стану соціального захисту жінок, зазначимо, що обов'язок із складання таких звітів не може бути покладено винятково на органи державної влади, оскільки довіра до них є низькою, а самі звернення за допомогою до держави не охоплюють усі випадки, що особливо стосується домашнього насилля та неофіційного працевлаштування. Тому більш доречним є закріплення прав з підготовки доповідей за громадськими формуваннями, зміст яких повинен обов'язково враховуватися на державному рівні. Діяльність щодо контролю і моніторингу громадськими формуваннями має більш конкретний характер та максимально наближена до реальних проблем із настанням соціальних ризиків у жінок. Щодо діяльності професійних

спілок, то їх ефективність залежить від рівня незалежності від роботодавця та полягає у контролі за правомірністю його діяльності, що в контексті соціального захисту жінки стосується забезпечення рівності, достовірних та правомірних причин звільнення, а також дотримання юридичних гарантій та правових обмежень у трудових відносинах із жінкою.

Таким чином, для діяльності органів публічної влади та громадських формувань щодо охорони, моніторингу та контролю як елементу механізму забезпечення права на соціальний захист жінок характерні такі особливості:

1) ієрархічність, яка пов'язана із підпорядкованістю місцевих органів державної влади вищим органам влади, що гарантує можливість притягнення до дисциплінарної відповідальності у випадку невиконання посадовими особами їх обов'язків. Дана особливість стосується й органів місцевого самоврядування, яким надаються делеговані повноваження у соціальній сфері. Крім того, ієрархічність частково стосується і професійних спілок, які взаємодіють із державними органами через можливість брати участь у соціальному діалозі;

2) спрямовально-допоміжний характер, адже за допомогою повноважень щодо моніторингу можливо проводити інформаційні заходи стосовно ефективності забезпечення права на соціальний захист жінок. Спрямовальний характер пояснюється наявністю контрольно-наглядових повноважень, які стримують від протиправної діяльності та забезпечують правильність надання соціального захисту жінкам;

3) обов'язковість, яка розкривається через постійність діяльності уповноважених органів публічної влади, професійних спілок та громадських формувань щодо соціального захисту жінок. Обов'язковість забезпечується встановленням регулярних перевірок та дотриманням принципів публічного адміністрування, що особливо стосується прозорості. Саме завдяки обов'язковості діяльності досліджуваних органів щодо контролю, охорони та моніторингу вдається попереджувати настання правопорушень або ж настання ситуацій, які унеможливають втілення права на соціальний захист жінок.

Ще одним елементом механізму забезпечення права на соціальний захист жінок є соціальне страхування, яке дозволяє накопичити ресурси для наступного покриття витрат у випадку настання соціального ризику. На сьогодні законодавством передбачено право як на добровільне страхування, так і на загальнообов'язкове. Дотримання останнього гарантується державою та поширюється і на жінок, і на роботодавців. Таку ситуація породжує ряд проблем, пов'язаних із неможливістю проконтролювати адресність сплачених коштів

та їх використання за призначенням. Водночас участь держави дозволяє забезпечити мінімальну стабільність виплат, хоча сам розмір виплат може коливатись, що слід розглядати як порушення права на соціальний захист жінок. Крім того, аналізуючи період видів загальнообов'язкового соціального страхування, можливо помітити, що відсутні спеціальні види страхування саме для жінок, а це безпосередньо впливає на неможливість забезпечення ними усіх мінімальних потреб жінки після настання соціального ризику.

С.Д. Нечипоренко зазначає, що сутністю соціального страхування є «перерозподіл економічних наслідків у часі між учасниками трудових відносин» [6, с. 59]. Проблемним аспектом настання соціального ризику є його раптовість або ж наступна неможливість відновлення окремих соціальних прав, а тому попереднє накопичення матеріальних ресурсів дозволяє зменшити негативні наслідки від настання соціального ризику. У випадку із загальнообов'язковими видами страхування стабільністю виплат та попередньою оплатою внесків займається держава, проте для забезпечення права на соціальний захист жінок необхідним є розвиток і добровільних внесків, завдяки яким виникне більше можливостей щодо виплати достатніх для гідного життя жінки коштів. Але інститут добровільного соціального страхування недостатньо розвинений, що пов'язано із низькою економічною спроможністю більшості жінок, відсутністю довіри до приватних організацій, адже у випадку їх банкрутства чи ліквідації державою не передбачено достатніх засобів захисту прав жінки та механізмів отримання наступних страхових виплат у запланованому розмірі.

Отже, на підставі вищезазначеного можна констатувати, що соціальному страхуванню як елементу механізму забезпечення права на соціальний захист жінки притаманні такі особливості:

1) матеріальний характер, оскільки соціальне страхування залежить від економічних ресурсів. До настання соціального ризику матеріальність розкривається через внесення жінкою та її роботодавцем коштів на рахунки щодо страхування на випадок безробіття, настання пенсійного віку чи отримання травми. Матеріальний характер після настання соціального ризику для жінки розкриватиметься уже в отриманні таких виплат на регулярній основі;

2) превентивний характер, оскільки саме соціальне страхування спрямоване на забезпечення стабільності після настання соціального ризику. Дана особливість механізму забезпечення права на соціальний захист починає діяти задовго до настання реалізації безпосередньо права на соціальний захист жінки та пов'язаний із вступом у трудові відносини. Крім того, саме існування соціального страхування та необхідності сплати

внесків виступає джерелом інформування жінок про їх права та можливості щодо можливого соціального захисту;

3) нестабільний характер, адже навіть на державному рівні розмір соціальних страхових виплат коливається залежно від розміру та розподілу Державного бюджету на кожен конкретний рік. Крім того, зміни до законодавства можуть призвести до скасування того чи іншого виду соціального захисту жінки та, відповідно, виплати страхових коштів, що буде впливати на можливість гідного життя. Щодо добровільного страхування, то найбільш необхідним є державне забезпечення його постійної діяльності.

Наступним елементом механізму забезпечення права на соціальний захист жінок є юридична відповідальність, яка може застосовуватись до усіх суб'єктів, які задіяні у даному процесі. Вона відрізнятиметься залежно від наслідків порушення в контексті реалізації права на соціальний захист та завдань, які загалом стоять перед органом публічної влади. Так, у випадку недотримання посадовими особами органу державної влади чи місцевого самоврядування обов'язків можливе притягнення до дисциплінарної відповідальності. Роботодавець, який не дотримується заборон або не виконує обов'язки, може бути притягнутий до відповідальності за можливе порушення умов трудового договору чи контракту, колективної угоди або трудового законодавства, а отже, й відповідальність матиме матеріальний характер. Застосування ж дисциплінарних стягнень можливо лише до осіб, які є уповноваженими особами власника підприємства, тобто також перебувають у трудових відносинах. Порушення норм права з боку громадських формувань може відбуватись через діяльність, яка фактично суперечить цілям та завданням організації, визначених у статуті, що означатиме неможливість підтримання реалізації права на соціальний захист жінок або ведення такої діяльності лише з метою підтримання корупційних зв'язків із посадовими особами органів публічної влади. Проте чіткої відповідальності за такі дії уже не передбачено.

Слушним є зауваження Н.І. Дуравкіної щодо потреби використання «законності як принципу притягнення до юридичної відповідальності у механізмі забезпечення прав людини та громадянина. Законність визначає ступінь дотримання нормативно-правових актів та відображає сутність впливу на суспільні відносини» [7, с. 16]. Використання законності дозволить вирішити проблему щодо відсутності законодавчої вказівки на юридичну відповідальність при недотриманні гарантій соціального захисту жінок, затримання процесу реалізації такого права. Крім того, саме завдяки законності можливо буде оцінювати діяльність усіх суб'єктів забезпечення, а не лише органів публічної влади.

Таким чином, юридичній відповідальності як елементу механізму забезпечення права на соціальний захист притаманні такі особливості:

1) адміністративно-судовий характер, який полягає у можливості звернення з позовом до суду, що особливо стосується порушення гарантій у трудових відносинах, а також використання адміністративної процедури захисту через звернення до ієрархічно вищих державних органів із скаргою на дії конкретної посадової особи. Для забезпечення права на соціальний захист жінки важливим є дотримання оперативного усунення порушення та продовження процесу реалізації, а тому при виборі способу необхідно орієнтуватись на прогнозовану швидкість вирішення справи по суті;

2) варіативність, яка полягає у тому, що юридична відповідальність за порушення процесу забезпечення права на соціальний захист може мати дисциплінарний характер у випадку незначного порушення норм права, які не призвели до негативних наслідків. Також це може бути адміністративна відповідальність, оскільки наслідки правопорушення мають негативний вплив не лише на конкретні відносини щодо соціального захисту, а тому й відповідальність може передбачати не лише матеріальну компенсацію, але й накладення штрафів або ж звільнення з роботи. Кримінальна відповідальність застосовується у випадках прямого порушення норм права та потребує обов'язкового розгляду справи у суді;

3) наявність прогалин. Ця особливість пов'язана з тим, що юридична відповідальність повинна стосуватись кожної окремої гарантії заборони та повноваження, що дозволить нормам права щодо забезпечення права на соціальний захист жінок мати завершений вигляд. Проте сучасна практика правового регулювання використовує, як правило, лише вказівку на можливість застосування такої відповідальності без уточнень видів стягнень, та порядку звернення за захистом. Така ситуація негативно впливає як на можливість дієвого механізму забезпечення, так і на його взаємодію із механізмом захисту права на соціальний захист жінок.

Особливості механізму забезпечення права на соціальний захист жінок обумовлюються взаємодією вищеперелічених елементів, а також і самою сутністю даного права. Н.М. Оніщенко вказує на залежність механізму забезпечення від таких факторів: «рівня демократії у діяльності органів державної влади; національних традицій у аспектах політики, культури та права; економічної ситуації; об'єднаності суспільства; рівня законності й правопорядку; можливості відповідальності держави перед суспільством чи людиною» [8, с. 4]. У даному випадку автором наголошується на зв'язку між цивілізаційним розвитком певної держави та можливостями забезпечення відповідного способу гарантування того чи іншого пра-

ва. У контексті механізму забезпечення права на соціальний захист жінок до відмінних факторів впливу слід віднести рівень дотримання трудових прав, стереотипність у суспільстві щодо розподілу соціальних ролей, розуміння концепції на побутовому рівні. Особливість механізму забезпечення можливо визначити у тому, що він не буде ефективним лише за підтримки державних органів, хоча держава і є ініціатором забезпечення права на соціальний захист, але не здатна самотійно охопити контроль за дотриманням усіх норм права, спрямованих на таке забезпечення. Крім того, норми права не здатні врегулювати усі суспільні відносини щодо забезпечення права на соціальний захист жінок, особливо між жінкою та громадськими організаціями або ж роботодавцем, із яким було підписано трудовий контракт.

Досліджуючи право на соціальний захист, Л.А. Войко зазначає, що його основною особливістю на сьогодні є «поєднання як старих, так і нових елементів, що свідчить про його перебування на стадії реформування» [9]. Тобто до особливостей механізму забезпечення права на соціальний захист жінок слід віднести постійний реформаційний процес. Варто також зауважити, що такі зміни не обов'язково повинні стосуватись безпосередньо гарантій права чи способів його втілення, вони можуть вноситись до трудового, адміністративного, конституційного законодавства, внаслідок чого підвищуватиметься ефективність самого забезпечення, удосконалюватимуться способи комунікації та надання соціальної допомоги. Водночас постійне перебування в процесі реформування може мати певні недоліки, що, у першу чергу, пов'язано із стабільністю соціального захисту. Так, неякісно проведене реформування може призвести й до певних недоліків у правовому регулюванні, таких як прогалини, колізії, що призведе до встановлення неефективної процедури реалізації права на соціальний захист, звуження його обсягу, як у випадку із існуванням заборони на працю жінок на важких роботах. Саме тому механізм забезпечення повинен мати комплексний характер, що дозволить мінімізувати наслідки від зменшення дієвості окремих його елементів, а також забезпечити сталий розвиток, що передбачає неможливість скасування попередньо наданих прав. Зазначене особливо важливе для права на соціальний захист тих жінок, що працювали на державній службі або у правоохоронних органах.

Таким чином, можемо резюмувати, що особливості механізму забезпечення права на соціальний захист жінок мають як загальний характер, що підкреслює взаємозв'язок із державною політикою та єдиним механізмом забезпечення прав людини й громадянина, так і спеціальний, який відображає особливості сучасних проблем гарантування досліджуваного права. Так, до загальних

особливостей механізму забезпечення права на соціальний захист жінок слід віднести наступні:

1) постійний характер, адже механізм забезпечення права на соціальний захист жінок може бути лише тоді ефективним, коли передбачає як періодичний контроль, так і постійний моніторинг за дотриманням права на соціальний захист, а також виконання гарантій і заборон у конкретних правовідносинах. Постійність забезпечується за допомогою створення програм та завдань державних органів, а також завдяки соціальному діалогу, що допомагає скоординувати їх діяльність із професійними спілками та роботодавцям. Привернення ж до нього уваги громадськими формуваннями дозволяє змінювати зміст механізму забезпечення, актуалізуючи його;

2) соціально-правову обумовленість, яка пояснюється значним впливом соціальних факторів на настання соціального ризику, а отже, й можливості нівелювати або зменшити його наслідки для жінки. Тому механізм забезпечення повинен не просто втілювати формальні законодавчі вимоги, але й гарантувати комфортність отримання державної допомоги та підтримку з боку суспільства. Водночас усі дії щодо забезпечення права на соціальний захист мають відповідати принципам права та загальному правопорядку. Важливим є й дотримання етичних норм, що дозволить зменшити рівень стресу для жінки та підтримати її психологічне здоров'я в момент настання соціального ризику;

3) адміністративний характер, який проявляється через неможливість здійснення повноцінного забезпечення права на соціальний захист без залучення органів публічної влади. Так, навіть у випадку гарантування правомірності з боку професійних спілок, саме органи публічної влади можуть проводити комплексний контроль, а також припиняти протиправну поведінку та виявляти тривалі правопорушення. Крім того, завдяки адміністративному характеру вдається поєднати усі існуючі гарантії та заборони в межах єдиного порядку їх здійснення.

У свою чергу, спеціальними особливостями механізму забезпечення права на соціальний захист жінок є:

1) підтримуючий характер, який обумовлюється потребою у матеріальній та психологічній стабільності для жінки та її сім'ї. Відповідно, забезпечення даного права, в першу чергу, спрямоване на надання рекомендації щодо способів поведінки після настання соціального ризику, усіх можливостей реалізувати таке право та способів припинення його порушення. Важливо, що механізм забезпечення діє протягом усього часу втілення права на соціальний захист, а не лише під час самого оформлення даного права, що допомагає підтримувати мінімально допустимий рівень соціального захисту для жінки, враховуючи усі фактори, які вплива-

ють на її життя, включаючи наявність дітей або ж інших осіб, що потребують догляду;

2) множинність суб'єктів забезпечення, адже до механізму залучені органи державної влади, до компетенції яких входить саме соціальний захист, законодавчий орган, який визначає обсяги соціальної допомоги, сторони соціального діалогу, професійні спілки та громадські формування. Координація їх діяльності не завжди є досконалою, що пов'язано з проблемами правового регулювання і поєднання імперативних та диспозитивних методів управління. Водночас саме різна спрямованість їх діяльності дозволяє максимально охопити усі проблеми, що виникають у процесі реалізації права на соціальний захист, та забезпечити втілення даного права;

3) безсистемність, яка пов'язана із розташуванням гарантій, заборон, обов'язків у різних нормативно-правових актах. У контексті механізму забезпечення безсистемність можливо вважати позитивною, оскільки жінка може набувати різних правових статусів протягом життя, таких як військовослужбовець, безробітна тощо. Розмежування норм права за їх спеціалізацією дозволяє створити таке забезпечення, якого жінка потребує після настання конкретного, а не теоретичного соціального ризику, та гарантувати втілення права на соціальний захист.

Отже, на основі проведеного дослідження можна зробити висновок, що механізм забезпечення права на соціальний захист жінок знаходиться в процесі реформування та в значній мірі залежить від ефективності дій органів публічної влади. Проблемним є складність його зміни та доповнення, що можливо зробити лише на локальному рівні винятково у трудових відносинах щодо надання більших гарантій для жінки у трудовому контракті. Водночас необхідним є розвиток приватних систем соціального страхування, налагодження довіри до органів державної влади та деталізація принципу територіальності соціального захисту, що допоможе раціонально розподіляти кошти. Механізм забезпечення права на соціальний захист повинен бути більш пристосованим до сучасних проблем, що особливо стосується розмірів соціальної допомоги та забезпечення соціального захисту жінки навіть в умовах неофіційного працевлаштування.

Література

1. Гуменюк І.О. Теоретичні питання кодифікації законодавства про соціальний захист. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України*. 2012. № 5. С. 133-135.

2. Council of Europe Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence: Council of Europe Convention, Istanbul, 11/05/2011. URL: <https://cutt.ly/xoN1YFh>.

3. Леонтьєва Л.В. Соціальні права жінок та юридичні гарантії їх захисту в Україні. *Форум права*. 2010. № 4. С. 572-575.

4. Про затвердження Методичних рекомендацій з розроблення положень про структурні підрозділи з питань соціального захисту населення місцевих державних адміністрацій: Наказ Міністерства соціальної політики України від 04.11.2016 № 1296. URL: <https://cutt.ly/aoNUVyz>.

5. Левченко К.Б. Управління процесами формування гендерної політики в Україні (організаційно-правові аспекти): дис. ... доктора юрид. наук: 12.00.07. Харків, 2003. 426 с.

6. Нечипоренко С.Д. Сутність та значення соціального страхування в системі соціального захисту населення. *Агросвіт*. 2017. № 6. С. 55-60.

7. Дуравкіна Н.І. Відповідальність як складова механізму забезпечення прав і свобод людини й громадянина. *Юридична наука і практика*. 2011. № 2. С. 15-21.

8. Оніщенко Н.М., Зайчук О.В. Проблеми реалізації прав і свобод людини та громадянина в Україні. К.: Юридична думка, 2007. 424 с.

9. Войко Л.А., Рекотов П.В. Правове забезпечення соціального захисту в Україні. URL: <https://cutt.ly/GoreVm1>.

Анотація

Павліченко О. В. Особливості елементів механізму забезпечення права на соціальний захист жінок в Україні. – Стаття.

У статті визначено перелік елементів механізму забезпечення права на соціальний захист жінок в Україні. Наведено особливості кожного із елементів і розкрито їх зміст. Виведено види ознак механізму забезпечення права на соціальний захист жінок в Україні.

Ключові слова: елементи, механізм забезпечення, право на соціальний захист, соціальне законодавство, соціальні норми.

Аннотация

Павличенко О. В. Особенности элементов механизма обеспечения права на социальную защиту женщин в Украине. – Статья.

В статье определен перечень элементов механизма обеспечения права на социальную защиту женщин в Украине. Приведены особенности каждого из элементов и раскрыто их содержание. Выведены виды признаков механизма обеспечения права на социальную защиту женщин в Украине.

Ключевые слова: элементы, механизм обеспечения, право на социальную защиту, социальное законодательство, социальные нормы.

Summary

Pavlichenko O. V. Peculiarities of elements of the mechanism of ensuring the right to social protection of women in Ukraine. – Article.

In the article a list of elements of the mechanism for ensuring the right to social protection of women in Ukraine is identified. The features of each of the elements are given and their content is revealed. The types of features of the mechanism of ensuring the right to social protection of women in Ukraine are derived.

Key words: elements, provisioning mechanism, right to social protection, social legislation, social norms.